

A FATIMAI KÖZLÖNY JUBILEUMI ÉVE

A Marto Ferenc és Jácinta, fatimai látnokok boldoggáavatási perét szorgalmazó és ismertető Közlöny most töltötte be 25. évét. Ez alkalommal a következő levelet intézte szerkesztőjéhez, Kondor Lajos S.V.D. atyához a fatimai püspök:

Tisztelettel gondolok a nagyméltóságú püspök úrra, Joao Pereira Venanciora, aki ezt alapította és célját kijelölte. Köszönetemet fejezem ki Kondor Lajos S.V.D. atyának is, aki 25 éven keresztül, nagy odaadással, rendeltetéséhez híven, elkészítéséről és terjesztéséről gondoskodott. A Közlöny azon fáradozott és tovább is ezt teszi, hogy 85.000 példányával, hét nyelven, ne csak a Szűzanya üzenetét ismertesse, hanem azt az üzenetet is, amelyet a látnokok hősies élete sugároz, az egész világ püspökei, Portugália papjai, az Ima- és Áldozati Liga minden tagja számára a látnokok, Ferenc és Jácinta boldoggáavatása érdekében, minden égtáj felé.

Igen! Ferenc és Jácinta példája, akik a Szent Szűz kívánságait hősies módon megvalósították, felszólítás és serkentés!

A Közlöny tovább viszi azt a gazdag tanítást, amely a világnak ettől az oltártól, Fatimából kiárad. Hallatja a pápák, a bíborosok és a püspökök hangját Fatimából, akik az öt világrésről a szentélyt meglátogatják.

Beszámol a legfontosabb eseményekről is, amelyek a jelenési hely életével kapcsolatosak, és végül hivatalos hangja mindannak, ami a boldoggáavatási perekkel történik.

Egyedül Isten tudja, hogy 25 éven keresztül a kegyelem milyen sok jó magja hullott ezen az úton az emberek szívébe!

Mindezért köszönetet mondok az Úrnak, és mindnyájuknak a fatimai Szűzanya áldását küldöm ebben a Mária-évben.

+ Alberto
fatimai-leirai püspök

LEVELEK A MISSZIÓKBÓL

Csak három hónapja vagyok itt Yangoruban. Hirtelen jött, "mentő" féle kinevezés illetve áthelyezés volt, hogy a viharban valami irány alakuljon ki. – Yangoru kerületi központ és a múlt év októberében minden adminisztráció megszűnt. Kormányalkalmazottak, kórházi személyzet, rendőrség mind kivonult. Igazán minden hivatal szünetelt, s a páter is átment a szomszéd állomásra, miután a betörők és a gengszterek lehetetlenné tették a helyzetét. Csak a két bennszülött nővér maradt itt egy "nyugdíjba vonult" öreg páterrel. A nagy zűrzavarban a plébánia épülete is leégett, mindazzal együtt, ami benne volt. Egy kis házikó maradt, ahol most lakom, az állomások legsarkában, a templomtól (1968-ban épült) vagy 150 méterre. Öt méterre a háztól van egy szép kávéültetvény, így amikor virágzik, mintha csak liliomot tartana az ember a házában. Nem túlságosan erős, így nem kábító, és itt van éjjel-nappal. Lassan a nép is lehült egy kicsit és megkezdtek a munkát. Lévéen Mária-év, no, meg itt vagyunk a három pünkösdista szekta kellős közepén, akik igen sokat kiabálnak a Szűz Mária ellen, elkezdtünk egy Mária szemináriumot. Gondoltam, Máriával vissza az Úrhoz. Ahogy látszik, jó kezdet lett belőle.

Bár a résztvevők kétharmada fiatal lány és asszony volt, a 10 hétvégi előadás és imádság közben volt idő átgondolni, mit is akarunk mint katolikusok, és hogyan is mehetünk előre a zűrzavarban. Jó apostolok lettek, mert bevitték a gondolatot a falvakba is, és komoly "diskusszió" után tervet is csináltak, hogyan javítsák a helyzetet. Három héttel ezelőtt a kormány is visszatért, fél erővel ugyan. Pénteken ide értek, vasárnap éjjel a banditák megkezdték munkájukat. Engem is meglátogattak, amikor a templomban voltam, bejöttek a házba, elvitték a miseboromat és a lepedőimet. Pénzt nem találtak, ahelyett elvitték a dokumentos tárcát, de amikor látták, hogy valóban nincsen benne pénz, leették az egyetlen üzlet bejárata elé. Reggel a nép megtalálta és visszahozta, látván a fényképet, tudták, kihez tartozik. Nem mérgecsített fel egyáltalán, igazán számítottam rá. Éjjel két óra körül vissza is jöttek, hogy még több bor kellene nekik. De mondtam, hogy nincs több, és ha be akarnak jönni, az ablaküveg nyitva van. Szépen elmentek. Másnap reggel a nép meghallotta, és mindjárt nyomozták, s kiadták őket a rendőröknek. Persze bizonyíték nincsen, szabad mindegyik. De félnek kijönni a faluból, mert a nép várja, hogy bennszülött módon intézzék el a dolgot, – egy jó elhupázással.

Húsvét elég szép volt. De meglepett, hogy mennyire a pünkösdisták szekta befolyása alatt van az egész nép. Ez is új meglátás számomra. Itt a plébánia területén van a Cargo Kultusz központja is, de éppen mostan börtönben van a prófétájuk. Feláldozott egy pár fiatal lányt, hogy jöjjön a cargo, ígérve, hogy feltámadnak. De sem feltámadás, sem cargo, a szülők jóvátételt követeltek, de nem volt pénz, így bíróság lett belőle. Egy jó harmada a plébániának benne volt, és úgy ahogy, benne is van a cargo mozgalomban, de az elhalt őseik sem reagálnak és nem küldenek semmit. Imádkozni kell sokat, hogy a kegyelem, amit az Úr Jézus felajánl nekik, elfogadott legyen.

S. Toth
Yangoru
P.O. Box 107
WEWAK, ESP
Papua New Guinea

+

Ami engem illet, hál'Istennek meg vagyok jól. Az iskolaévet 1988. március 26-án fejeztük be, nagy pompával és diplomakiosztással. Be kell vallanom, hogy a főlőpszigetiek értenek az ünnepségszervezéshez: díszes felvonulás, egyenruhák, zene stb. Az iskolaév befejeztével rögtön másnap elhajóztam Surigao del Norte disztriktus egyik szigetére, melyet Siargaonak neveznek. E sziget az ország délkeleti részén fekszik, a Csendes-óceán partján.

Nagysága kb. 25 km széles és 50 km hosszú. Eredetét illetően korall sziget, nagyon kevés termőfölddel, annál több banánfával és kókuszdiópálmával. A sziget lakosai nagyon szegények. Ahogy említettem, termőföld majdnem nincs egyáltalán, és ami még rosszabb: mivel a sziget az első nagyobb földrész az ország délkeleti részén a Csendes-óceán felől (húztam is a cukrát a plébánosnak, hogy jó idő esetén egész a Hawaii Szigetekig elláthat), így minden tájfűn először Siargaon söpör végig. Minden évben legalább egy tájfűn pusztít arrafelé.

A szigeten 6 plébánia van, mind a hat SVD kezekben (az Isteni Ige Társaságának tagjai a plébánosok). Őt közülük idevalósi, míg a hatodik lengyel nemzetiségű. Én pont a lengyelt látogattam meg, ugyanis vala-mikor együtt tanultunk Lengyelországban, a rendi főiskolákon. Őt év után először találkoztunk, méghozzá ily távol a mi öreg Európánktól.

A nagyheti és húsvéti szertartások alatt jómagam a főállomáson voltam, míg a plébános a mellékállomásokat látogatta (7 ilyen kápolnája van). Az ok a nyelvtudásban rejlik. Mivel én csak angolul tudok, ezért én voltam a "városban" (2.000 lakos), ahol az emberek nagy része beszéli az angolt, míg a sziget belsejében nem nagyon, ott csak a helyi nyelvet lehet használni.

A szertartások legfontosabb része a nagypénteki keresztút volt. Azon részt vett a falu apraja-nagya, katolikus és nem katolikus (elég erős a szekták befolyása), habár az időjárás esős volt. A többi szertartásokon kb. fele annyian voltak jelen, mint ezen a keresztúton.

Érdeklődtem az oka iránt, ott is meg Cebu Cityben is. Két magyarázatot kaptam. Az első szerint az itteni néphit a szenvedő Krisztust tiszteli legjobban, ez áll legközelebb az itteni emberek élettapasztalatához (szegénység, betegségek, földrengés, tájfun, spanyol és amerikai kolonizáció). A másik magyarázat szerint nagypénteken az Úr Jézus mindenkinek megbocsát, aki részt vesz az ő szenvedésében, vagyis keresztútján. Példa: a jobb lator esete. Tehát fontos ott lenni a keresztúton, minden meg van bocsátva. Sajnos, némelyek ezt szószarint veszik, különösen a férfiak, és hát utána nem nagyon mennek győzni. Sikertől néhány jó fényképet (diafelvételeit) készítenem, kár, hogy a "Szolgálat" nem közöl képeket. De majd jó hasznát veszem otthon, ha haza térek.

A következő iskolai évet június 13-án kezdjük. Addig is le vagyok foglalva lelkigyakorlatokkal, beszédekkel, más lelkipásztori tevékenységekkel. Nagy a paphiány, tényleg sokat kell imádkoznunk hivatásokért.

Németh László SVD
University of San Carlos
Cebu City
Fülöp-szigetek

+

Most talán visszatérek 1986 szeptemberére, amikor egy kicsúszás alkalmával eltörtém a jobb csuklóm. Nem sikerült a gipszelés, s így kb. 9 hónapig vagy a bal kezemmel gépeltem, vagy nem írtam. Még az utolsó percben megmentették kezemet a bénulástól egy operációval Bécsben, a mi csontkórházunkban. De a sok fájdalom és kellemetlenség mellett volt egy nagy áldás is. Részt vehettem a mi szerzetesrendünk nemzetközi angol terciátusán, ami lelkileg s szakmailag sok jót tett részemre. Róma mellett, Nemi-ben voltam három hónapig, s utána május 15-én operálták meg jobb csuklóm. Hála a jó Istennek, még éppen időben s jól is sikerült. Persze most meg nem győzők mindent pótolni, s csak lemaradok sok mindennel.

Július 3-án repültem vissza Ghanába. Két társnőm folytatta munkámat az iskolában, de mielőtt visszaértem, átnyújtották nekem az évvégi írásbeli vizsgákat, s persze, hogy kellett javítanom s bizonyítványokat írni. Én kilenc osztályban kb. 370-380 diákot tanítok. Itt vannak gyerekek és fiatalok! Ezek a diákok mind 15 éven felüliek. Titkárnőket, varrónőket, üzleti alkalmazottakat képezünk ki. Hat tárgyból érettségiznek. A délelőttiök, kik 8 óraker reggel kezdik az iskolát, délután 2 óráig, ők három év alatt fejezik be a tanfolyamot, s ők ötszázan vannak. A délutánosok, kik egy évvel tovább tanulnak, 13,30-kor kezdik az iskolát, s 17 óraker fejezik be. Ők is 500-an vannak. Nekem a délelőtti, heti 27 óra mellett, a délutánosokra is gondot kell viselnem. Hetenként két óra vallástant tanítunk. Ezeket néhány lelkésszel osztjuk, de nekem kell a lelkészek után futni, s ha nem jönnek, nekem kell az órát megtartani.

Augusztus végén Ghana legészakibb városába mentem, a keresztény diákmozgalom nemzeti gyűlésére, mert én vezetem az Accraikat. Ott gimnáziumban vannak csoportok, s az egyetemen úgyszintén. Persze, megkértek, hogy állítsam össze a mi képzőtanfolyamunkat, hogy tudják a más vidéken lévő vezetők is ezt használni. Nem mondhattam nemet, s ez is csak szaporította a munkámat. Mint minden évben úgy december 12-én a mi iskolánk csoportja adott 30 nagyon szegény hadirokkantnak egy ebédet. A pénzt ehhez a tagok gyűjtötték, jegyek eladásával. Az ebéd után mindegyik hadirokkant egy-egy kenyeret vihetett még haza. Úgy szorongatták ezek a szegény öregek a kilós kenyeret, persze nekik nem jut erre, mert egy kilós kenyér egy napi fizetésbe kerül. Jó volt a hangulat a fiatalok és idősek között.

Most húsvét előtt is elég lesz amit csinálni. Ez az idő sokkal többet ígér erkölcsi szempontból. Tegnap jött az első ghanai ujjoncunk, hogy ezt a félévét a központi házban töltsék. Egy másik múlt évi tanítványom is belépett rendünkbe. Most egyelőre két első ujjoncunk van, s két jelölt. Nekik le kell tenni az érettségit, mert itt olyan sokféle nyelv van, hogy angolul kell a lelki élet fundamentumát felépíteni. Ma volt itt hat más lány, kik szeretnének belépni.

Most már lassan befejezem leveletem. Az írógép nem magyar, hanem angol. Így az ékezetek sokszor lemaradnak, mert elfelejték visszamenni, a pontokkal s vesszőkkel külön játszani. Ezer bocsánat a sok hibáért s a zűrzavaros mondatokért. Ma éppen nem találtam a szavakat, mert először angolul, majd németül, utoljára magyarul gépelek. De talán valahogy csak ráismernek a gondolatok folyamatára. Köszönöm elnézésüket!

Sr. Magdalen, S.Sp.S.
P.O. Box 2763
Accra, Ghana, West Africa

+

Mindenekelőtt szívélyes üdvözet a szemináriumból és a lelkipraktórtos házból. Köszönöm a segítyt is. Ennek nagy részét még mindig a mangyanoknak juttatom. Alig pár hete járt itt főkatekétájuk, Quintin Ilao és vitt magával egy nagyobb összeget, hogy rizst vehessenek a négy mangán katekétának valamint az iskolás gyermekeknek.

Két egykori ministránsom itt tanul a szemináriumban. Természetesen öket is kell támogatnom. Egyikük még csak a filozófiát végzi, de a másik már a teológián van. Imádkozzanak, hogy elérjék céljukat és jó papok, misszionáriusok legyenek.

A mangyanok fent, a hegyekben sokat sínylődnék. Az elmúlt évben három táifun söpörte végig a vidéket. A partizánok is a hegyek közé húzódtak vissza; a síkabb részekben pedig a hadsereg parancsol. A mangyanokat mindkettő nyomja; nem egy ártatlan életével fizet.

Két hónapon keresztül csend volt a szemináriumban, mert kispapjaink vakáción voltak. Csak a lelkipraktórtos házban folyt a munka. Annyi jelentkező volt, hogy 48-ról 80-ra kellett felemelnünk a férőhelyeket. A kápolnának pedig száz személyt is képes most befogadni. – A tanítást június 6-án kezdtük meg. Tavaly 78 rendi teológusunk volt (az Isteni Ige Társaságból, S.V.D.), az idén pedig 97. A többi szerzetessel és egyházmegyés kispappal együtt jelenleg 298 seminaristánk van. Mondják is, hogy mi vagyunk Távol-Kelet legnagyobb szemináriuma. Június közepén 12 rendi seminaristánkat szentelik diakónussá. Reméljük tehát, hogy karácsonyra 12 újmisésünk lesz. 1987-ben 14 új papot adott az Úr itteni rendi provinciánknak. Közülük 3 Dél-Amerikába, 3 Afrikába, 1 pedig Koreába ment: egyik missziós ország kezdi segíteni a másikat!

Osztrák provinciálisom már 1986-ban azt kívánta, hogy menjek vissza Döblingbe (Ausztria), a St. Gabriel kollégiumba. De az itteni előjárók úgy döntöttek, hogy ne hagyjam el a Fülöp-szigeteket. Tehát továbbra is itt dolgozom. 75 évesen persze már nem megy minden úgy mint azelőtt. A lelkipraktórtos ház és a gazdaság munkái azonban még mindig sok örömet jelentenek számomra.

P. Tunkel Viktor S.V.D.
Divine Word Seminary
Tagaytay City 4120
Fülöp-szigetek

+

Ez év eleje óta negyedik missziós állomást is rám bízott püspökünk, D. Alberto. Ennek a plébániának a neve: Malhada de pedra, magyarul: Tarkakő. Szomszédom, aki 72 éves, negyven évig gondozta ezt a plébániát is, de évente csak 1-2-szer jutott el ebbe a kis faluba, hogy alkalmat nyújtson egyházi házasságkötésre, megkeresztelte a gyermekeket, gyónásra adott alkalmat s esetleg meglátogatott néhány beteget. Új híveim nagy szeretettel fogadtak. A polgármester meg is mutatta a telket, ahová a missziós nővérek házat építhetnek majd maguknak. A nép kívánja, hogy havonta legalább egy napot töltsék körükben, hiszen csak az iskolában több mint száz osztály hittanost kell gondozni!

A három missziós nővér jan. 6-án jött háztűznézőbe. Tanulmányozták a helyzetet, fellelkesítették a híveket. Rendjükben sok a hivatás, s Szent Ferenc szellemének megfelelően – mert ő a példaképük és pártfogójuk – a szegények között akarnak dolgozni. Este kilenckor nagy tömeg üdvözölte központunkban, a Jánio Quadros plébánia

befejezetlen temploma előtt a nővéreket. A fiatalok gitáros miseénekeket énekeltek a liturgia folyamán. A szentmise után énekszóval vonultunk a lourdes-i kápolnához s kértük a Szűzanyát, még a Mária-év befejezése előtt, vagyis ez év aug. 15-ig küldjön nekünk missziós nővéreket. Bízunk, hogy a rend párizsi központja igenlő választ ad kérelmünkre és a nővérek beszámolójára. Lehet, hogy előtte egész hónapot tölt majd körünkben három nővér: ki szeretnék próbálni, hogy bírják-e a klímát. Egyik tanítónő, a másikuk, aki Portugáliában született, betegápoló.

Május 9-től június 20-ig hat redemptorista 42 napon át missziózta, 5 központi helyről, plébániáinkat. Szinte csodával határos, hogy megvalósíthattuk ezt a tervet. Brazíliának több mint 125 millió lakosa van, de csak 13.000 papja. A paphiány következtében sok püspöknek évekig kell vámia, hogy valamelyik rend képes legyen vállalni a népmisziókat egyházmegyéjében. Úgy látszik, hogy értünk a Szentszűz külön is közbenjárta.

A legidősebb atya, P. Clovis 60 éves. Elvégezte az újságíró-főiskolát, de inkább a szegényeknek szereti hirdetni az Isten igéjét. S még ma is átússza lelkipásztori útjain a rettegett piranha halakkal teli folyókat. (A piranha halak rövid idő alatt a csontig lerágják a vérző ember vagy állat húsát a folyóban.) P. Zuliani kiváló növényszakértő. P. Costa éveken keresztül Brazília legnagyobb katolikus rádióállomásánál volt bemondó és munkatárs. Találó és vidám mondásaival azonnal lebilincseli hallgatóit. P. Strehl pedig a Dél-Brazíliában élő német telepések leszármazottja. Antonio és Aquino, fiatal redemptorista teológusok pedig főleg a katekézisben voltak az atyák segítségére.

Februárban, 20 napon keresztül készítettük fel híveinket a népmiszióra. A misziós atyák pedig mindenütt bázisközösségeket vagy imacsoportokat szerveztek. A világi apostolok készítik elő s díszítik fel a Mária szobrot, amely minden este más és más családhoz látogat el. A szobrot férfiak viszik vállukon a kijelölt családhoz, a többiek pedig gyertyákkal és lámpásokkal kísérik. Vidékünkön legtöbb házban még nincs villanyvilágítás.

Kléner László
46.250 Pres. Jânio Quadros
Bahia
Brazília

PÜSPÖKI KINEVEZÉS – PAPI JUBILEUMOK

1988. június 30-án a Szentatya **Dr. Keresztes Szilárd** címzetes püspököt nevezte ki a hajdúdorogi Egyházmegye püspökévé és a miskolci Apostoli Exarchátus apostoli kormányzójává. Jelmondata: "Velünk az Isten!"

(Életrajzi adatait l. a Szolgálat 25. számában).

Aranymisék: **Dr. Csáti Vilmos** júniusban Miskolc-Görömbölyön, júliusban pedig Innsbruckban (pappá szentelése helyén).

Bartusz József július 4-én Zentán.

Szívből gratulálunk!